

Ντίνος Γιώτης: Οι νέοι της εποχής είναι αθώοι του αίματος

Συνέντευξη στην Γζωρτζίνα Ντούτση

Το τέταρτο βιβλίο του συγγραφέα, δημοσιογράφου και σεναριογράφου από την Άρτα, Ντίνου Γιώτη, έχει τίτλο *Ο Άγγελος που έχασε τον δρόμο για τον Παράδεισο* (εκδόσεις Ψυχογιός) και με αφετηρία του τα γεγονότα του Δεκεμβρίου του 2008, έπειτα από τη δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, προσπαθεί να προσεγγίσει τους νέους κάτω από τις κουκούλες ή αλλιώς, τη νεολαία σε απόκρυψη, όπως ο ίδιος τη χαρακτηρίζει.

«Με τον «Άγγελο» δεν θέλω να κρίνω, πόσο μάλλον να καταγγείλω... Εκείνο που προσπάθησα, χωρίς να ξέρω αν τα κατάφερα, ήταν να κατανοήσω τα γεγονότα που ακολούθησαν τη δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, τον Δεκέμβριο του 2008, με την νεολαία να εξεγείρεται ακαριαία σε όλη τη χώρα, αποκαλύπτοντας το άλλο πρόσωπο μιας Ελλάδας, που κρυβόταν κάτω από τη φενάκη μιας πλαστής ευμάρειας. Υπό αυτήν τη προσέγγιση θα χαρακτήριζα το βιβλίο μου ως ένα μυθιστόρημα down to earth», σημειώνει ο ίδιος ο

συγγραφέας στη συζήτηση που είχαμε μαζί του για το νέο του βιβλίο.

- *Ο Άγγελος που έχασε τον δρόμο για τον Παράδεισο...* Ένας τίτλος με διττή σημασία.
«Είναι ουτοπία να πιστεύεις ότι υπάρχει μια συγκεκριμένη ουτοπία, ένας ιδανικός ιδεατός κόσμος που σε περιμένει κάποτε και κάπου. Ο καθένας μας φτιάχνει μέσα του τον δικό του ξεχωριστό παράδεισο, αλλά όλοι οι άνθρωποι ονειρεύονται από κοινού τα ελάχιστα μιας ειρηνικής και δίκαιης κοινωνίας, σε αυτόν τον πλανήτη, σε αυτήν τη ζωή».
- Το νέο συγγραφικό σας έργο θα μπορούσε να θεωρηθεί μια προσωπική τοποθέτηση, μια καταγγελία, ένας προβληματισμός ή τίποτα από όλα αυτά; Πώς θα χαρακτηρίζατε εσείς, το νέο σας μυθιστόρημα;
«Με τον «Άγγελο» δεν θέλω να κρίνω, πόσο μάλλον να καταγγείλω, ενθυμούμενος και τα λόγια του Καμύ, ότι δηλαδή το έργο του συγγραφέα δεν είναι να κρίνει αλλά να κατανοεί τον κόσμο. Εκείνο λοιπόν που προσπάθησα, χωρίς να ξέρω αν τα κατάφερα, ήταν να κατανοήσω τα γεγονότα που ακολούθησαν τη δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, τον Δεκέμβριο του 2008, με την νεολαία να εξεγείρεται ακαριαία σε όλη τη χώρα, αποκαλύπτοντας το άλλο πρόσωπο μιας Ελλάδας, που κρυβόταν κάτω από τη φενάκη μιας πλαστής ευμάρειας. Υπό αυτήν τη προσέγγιση θα χαρακτήριζα το βιβλίο μου ως ένα μυθιστόρημα down to earth».
- Τι αντιπροσωπεύει η οικογένεια του Άγγελου και τι ο ίδιος ο Άγγελος;
«Οι γονείς του Άγγελου είναι οι τυπικοί εκπρόσωποι της γενιάς του Πολυτεχνείου που μεγάλωσε με δημοκρατικά ιδεώδη, αναζητώντας τους δικούς της πολιτικούς παραδείσους στα αμφιθέατρα και στους αγώνες. Με αυτά τα δημοκρατικά ιδεώδη ανατρέφουν και διαπαιδαγωγούν τα παιδιά τους. Μάλιστα είναι ο ίδιος ο πατέρας που υποδεικνύει στο γιό του τις θέσεις του Τζον Λοκ: *«Αν ένας ηγεμόνας χρησιμοποιεί την εξουσία του εναντίον του λαού του, τότε ο λαός έχει το δικαίωμα να τον αντιμετωπίσει με βία. Ο σωστός τρόπος για να αντιμετωπιστεί η παράνομη βία της εξουσίας είναι η ίδια η βία»*. Όταν όμως ο Άγγελος διαρρηγνύει το κοινωνικά αποδεκτά πλαίσιο και διαβαίνει τον Ρουβίκωνα, τότε οι θεωρίες και οι σχέσεις δοκιμάζονται, πλέον, στην πράξη. Ο Άγγελος του μυθιστορήματος είναι η Αντιγόνη, ο Τζορντάνο Μπρούνο, ο Τσε Γκεβέρα. Είναι κάποιος που έρχεται από το μέλλον και σταυρώνεται στο παρόν».

- Ποιο το μερίδιο ευθύνης που αναλογεί στους γονείς και συνολικά στις προηγούμενες γενιές;
«Θα χρειαζόμουν πολύ χρόνο για να το αναλύσω, αλλά έχει ενδιαφέρον να διαβάσει κανείς την εκτεταμένη αντιπαράθεση των γονιών του Άγγελου, στις σελίδες του βιβλίου. Επιγραμματικά μόνο: Η προηγούμενη γενιά εφησυχασμένη και παραιτημένη ίσως δεν μπορεί να αντιληφθεί την οργή των νέων κατά ενός συστήματος που στραγγαλίζει τα όνειρά τους. Ο Άγγελος και ο κάθε Άγγελος δεν ανέχεται οι γονείς του και οι κάθε γονείς να μεταβολίζουν την κοινωνική αδικία και για αυτό ξεσπά».

- Ο Άγγελος υπέστη μια βίαιη ενηλικίωση... Όπως και πολλοί από τους νέους της σημερινής ελληνικής πραγματικότητας, για άλλους λόγους βέβαια και χωρίς να το έχουν επιλέξει...
«Η ενηλικίωση έχει σχέση με την απότομη προσγείωση στην πραγματικότητα, όταν δε συνοδεύεται από τραυματικά γεγονότα, τότε μιλάμε για βίαιη ενηλικίωση. Στην περίπτωση του Άγγελου, ο Δεκέμβρης του 2008 συμπυκνώνει όλες τις ανησυχίες του στο πιο γνωστό σύνθημα των εξεγερμένων: «Ο Δεκέμβρης δεν ήταν απάντηση, ήταν ερώτηση». Την απάντηση σε εκείνη την ερώτηση, αναζητούν ο Άγγελος και οι συνομήλικοί του, μεθώντας με τη βακχεία της εξέγερσης.

»Οι νέοι της εποχής, όπως και οι σημερινοί νέοι είναι αθώοι του αίματος. Φλέγονται από αθωότητα, θεωρούν ότι έχουν το δίκιο με το μέρος τους -και το έχουν- χωρίς να ξέρουν πάντα το γιατί».

- Ένα μέλλον υποθηκευμένο αναφέρετε μέσα στο βιβλίο σας. Και «ληξιπρόθεσμο»; Ήρθε η ώρα της «κατάσχεσης», (χρησιμοποιώντας όρους του τραπεζικού συστήματος);
«Δυστυχώς τις συνέπειες της κρίσης τις πληρώνουν πρώτοι και περισσότερο από όλους, οι νέοι. Δεν είναι μόνο που αναγκάζονται να ζουν με πενιχρά μέσα, είναι ακόμα ότι τους έχουμε ακυρώσει το μέλλον. Και αυτό είναι το χειρότερο. Να απαγορεύεις σε έναν νέο να κάνει όνειρα, επειδή εσύ καταλήστευες την κοινωνία και υποθήκευες το μέλλον του. Τα κάθε είδους δάνεια -και δεν είναι μόνο οικονομικά- με τα οποία ζούσαμε και ζούμε μέχρι σήμερα, έχουν από καιρό καταστεί ληξιπρόθεσμα. Απλώς δεν το βλέπαμε ή μάλλον οι λίγοι ζούσαν με δανεικά εις βάρος των πολλών.

Και όταν σπέρνεις ανέμους, μοιραία θα θερίσεις θύελλες».

- *Μια νεολαία σε απόκρυψη... είναι η νεολαία της Ελλάδας της οικονομικής/κοινωνικής κρίσης;*
«Ας αναρωτηθεί κανείς: Τί βιώνουν σήμερα οι νέοι της Ελλάδας; Την πτώση μιας χώρας που φαλίρισε οικονομικά, πνευματικά, ηθικά. Με τους υπαίτιους ατιμώρητους. Γι' αυτό και οργίζονται. Και αρνούνται να ζήσουν στο «υπέροχο» μέλλον που δήθεν τους εξασφάλισαμε. Τον Δεκέμβριο του 2008, τους αντιμετώπισαμε σαν αντικοινωνικά στοιχεία. Και αυτοί κρύφτηκαν κάτω από τις κουκούλες τους να μη μας βλέπουν και να μην τους βλέπουμε. Σε απόκρυψη. Δακρύζοντας από αγανάκτηση και οργή. Να σας θυμίσω ένα άλλο σύνθημα της εποχής: *Μην μας ρίχνετε δακρυγόνα, κλαίμε και από μόνοι μας*».
- Θα μπορούσε να βρει και πάλι ο Άγγελος, και ο κάθε «Άγγελος» της κοινωνίας, τον δρόμο του για τον παράδεισο και με ποιο τρόπο;
«Από την αυγή της ιστορίας ο άνθρωπος αναζητεί το χαμένο του παράδεισο, την ουτοπική Εδέμ, όπου δεν θα υπάρχει υποδούλωση, εκμετάλλευση, φτώχεια και δυστυχία. Ή όπως λέει ο Άγγελος, σε κάποιο σημείο του βιβλίου, αναζητεί έναν κόσμο, όπως θα έπρεπε να είναι: χωρίς εξουσιαστές και εξουσιαζόμενους, χωρίς αφεντικά και δούλους, χωρίς αρχόμενους και άρχοντες. Όμως ο κόσμος είναι ακριβώς το ανάποδο. Και όσο υπάρχουν άνθρωποι, πάντα θα ψάχνουν τρόπους να τον αναποδογυρίσουν».